Projev ministryně obrany Jany Černochové na konferenci Naše bezpečnost není samozřejmost

12.3.2024 - | Ministerstvo obrany ČR

Vážený pane předsedo senátu, pane premiére, vážení kolegové z vlády, generálové, velvyslanci, dámy a pánové, spojenci,

dnes slavíme 25 let našeho členství v Severoatlantické alianci. Čtvrt století jsme součástí nejsilnější a nejspolehlivější obranné rodiny demokratických států v historii. Pro naši zemi, která téměř polovinu svých moderních dějin prožila v totalitách, to vůbec není samozřejmost.

O smyslu či další budoucnosti této obranné aliance po konci Studené války kdekdo pochyboval. Vstup do NATO v roce 1999 podporovala jen mírná většina obyvatel. Dnes má naše členství v Alianci podporu více než dvou třetin občanů.

Ano, tehdy si mnozí naivně mysleli, že s koncem bipolárního světa už nebudeme čelit hrozbám válek 20. století, že vstupem do nového milénia za sebou necháme všechny hrůzy a utrpení, které sebou ozbrojené konflikty přináší. Bohužel, od konce 90. let se bezpečnostní situace ve světě stále jenom a jenom zhoršuje. A současné události jsou bohužel pro všechny bolestivým vystřízlivěním.

Už víc než dva roky je každodenní realitou Evropy agresivní válka Ruska proti Ukrajině. Ukrajina měla odvahu jít vlastní cestou, nezalekla se zastrašování, nepodrobila se ruskému vměšování do své politiky a Putinově snaze o obnovu ruského impéria. Platí za to vysokou cenu a bojuje nejen o své přežití, ale i za principy, na kterých stojí i naše společnost a naše bezpečnost.

Všichni si přejeme mír. Nejsme „váleční štváči“. Přejeme si mír na Ukrajině a minimálně v celé Evropě. Ruské tanky ale přináší úplně jinou realitu.

To, co nabízí Rusko, není mír, ale kapitulace, poroba a útisk. Mučení a vraždění civilního obyvatelstva. K takovému „míru“ nesmíme Ukrajinu nikdy nutit. Sami ze své historie víme, jaká je okupace nepřátelskou velmocí. Považuji proto za naši morální povinnost bránit tomu, aby tuto zkušenost nemuseli absolvovat i jiní. A dodávat Ukrajině veškerou možnou podporu, aby ve svém spravedlivém boji obstála, aby uhájila svou i naši svobodu, suverenitu a své území. Právě k tomu potřebuje zbraně, munici, výcvik vojáků a řadu dalšího.

Děláme pro to maximum a budeme v tom pokračovat. Protože i když Ukrajina není součástí NATO, je klíčovým spojencem v této době tím, kdo podstupuje nejtěžší boj proti ruské rozpínavosti a agresivitě, kterou je Putin připraven uplatňovat kdekoliv.

Válka na východě, jen několik set kilometrů od našich hranic, je pro nás všechny posledním varováním, abychom již dále nepodceňovali naši vlastní obranu, abychom se o ni starali a nezanedbávali ji tak jako v minulých letech. Ukrajina nám získává čas vlastní krví na to, abychom dali svou obranyschopnost co nejrychleji do pořádku a nespoléhali se jen na ostatní, jak jsme si navykli právě po vstupu do Aliance. A přestože jsme v oblasti modernizace armády a jejího dostatečného finančního zajištění udělali řadu zásadních kroků, je před námi pořád spousta tvrdé práce.

Naše ozbrojené síly po letech podfinancování postrádají dostatek výzbroje, výstroje, materiálu a infrastruktury. Již několik let probíhá doplňování a přezbrojování, ale jde o běh na dlouhou trať. A teprve nyní se dostáváme, řečeno sportovní terminologií, do potřebného tempa. Hlavní modernizační projekty jsou vám všem dobře známy, zmiňoval je i pan premiér, bojová vozidla pěchoty, tanky, F-35, vrtulníky, dělostřelectvo, PVO, radary. Ale i když máme na mnohé z těchto projektů již uzavřené kontrakty, k dodávkám samotné techniky je ještě daleko a nesmíme proto polevit v našem nasazení i umíněnosti.

Obrana země není pouze o armádě, je o celé společnosti a o celém státu. I v tomto ohledu máme opravdu co dohánět. Je řada instrumentů, jak lze posilovat celkovou odolnost společnosti pro jakékoliv krizové situace, a právě z nich musíme volit ty nejpřirozenější, a hlavně ty nejúčinnější. Má-li společnost přežít, nemůže spoléhat jenom na profíky, jenom na profesionální armádu. Jak ukazuje příklad Ukrajiny, je životní nutností mít krom ní i dostatečné výrobní kapacity.

A nemá smysl si dámy a pánové nalhávat, že kapacity našeho obranného průmyslu jsou takové, jaké bychom potřebovali. Opravdu nejsou. Podepsala se na tom hubená léta bez větších zakázek, i naivní představa, že lepší budoucnost se rovná budoucnosti beze zbraní. Romantická idea, viďte? Ale totálně utopická.

Tento pohled se naštěstí mění, ale velmi pomalu. Výrobci zbraní mají velké problémy při získávání půjček i při úplně běžném platebním styku, otvírání účtů a bankovních transakcí. Bez přístupu k finančním službám je přitom jejich další rozvoj nemožný.

Nejde přitom o žádnou ekonomickou logiku – výrobci zbraní mají vesměs perspektivy velmi dobré. Jde o ideologii, vnímající výrobu zbraní jako dirty bussines, něco nemravného, něco neekologického. Jde o ideologii, která podrývá naši bezpečnost a kterou musíme zastavit! Shodou okolností mám dnes na ministerstvu obrany důležité jednání, tak mi prosím pánové v pravé části sálu prosím držte palce, udělám všechno proto, abych tyto překážky odstranila.

Vážené dámy, vážení pánové, dnes máme opravdu velký důvod k oslavě. Ačkoliv se stavem naší vlastní obranyschopnosti nemůžeme a nesmíme být zcela spokojeni, dobře víme, že na to nejsme sami. To je výhoda, ale i závazek zároveň.???

Jsem ráda, že k letošnímu výročí našeho členství jsme si dali dárek v podobě naplnění slibu obranných výdajů ve výši 2 % HDP. No konečně, chtělo by se zvolat! Děkuji všem, kteří tento cíl podpořili a podporují. Děláme to hlavně kvůli sobě.

Zároveň bych ráda poděkovala všem politikům, diplomatům i vojákům, kteří se o naše členství v NATO prozíravě zasloužili. Dnes již dobře víme, že to nebylo zbytečné, ale že šlo o nejdůležitější geopolitický a životně nezbytný krok, který dává historicky nejsilnější záruku pro naši svobodu, suverenitu, demokracii. Chci ale stejně tak poděkovat našim vojákům, kteří se svou účastí v zahraničních operacích, navazováním kontaktů a spoluprací se léta zasazují o to, že naše země je v NATO vnímána jako velice spolehlivý a důvěryhodný partner, který když je zapotřebí, dokáže cokoli včetně improvizace. A je vaší zásluhou, že si nás naši spojenci váží.

Přeji nám všem život v míru. NATO je přeci nástrojem k jeho obraně. Jsem hrdá, že jsme jeho pevnou součástí. We are NATO. Díky za to, díky za to, že můžeme.

https://mocr.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/projev-ministryne-obrany-jany-cernochove-na-konferenci-nase-bezpecnost-neni-samozrejmost-249864